

Verenigingsstandpunt “Windenergie en de inplanting van windturbines op land en op zee”

Goedgekeurd door de Raad van Bestuur van Natuurpunt op 19 mei 2009.

1. Natuurpunt benadrukt dat een klimaatvriendelijk energiebeleid op de eerste plaats inzet op energiebesparing en zuinig gebruik. Windenergie kan in Vlaanderen een substantiële en onmisbare bijdrage leveren aan de zgn. groene energievoorziening. Daarvoor moeten de bestaande mogelijkheden optimaal benut worden, zowel op zee als op land.
2. Natuurpunt vraagt dat de inplanting van windturbines ook in de toekomst zou gebeuren op een planmatige manier, volgens de uitgangspunten van de omzendbrief uit 2006 “betreffende het afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines”. Er moet zowel rekening gehouden worden met de goede ruimtelijke ordening als met de (negatieve) gevolgen voor mens, milieu en biodiversiteit. Daarvoor is een proactieve aanpak het meest aangewezen (dus niet wachten op voorstellen, maar zelf naar geschikte gebieden zoeken).
3. Natuurpunt vraagt dat er verder werk gemaakt wordt van grootschalige windenergieprojecten op zee. Zonder dat hierbij uit het oog verloren mag worden dat er problemen voor het mariene milieu verbonden kunnen zijn aan de inplanting van windturbines.
4. Natuurpunt vindt het nodig dat bepaalde gebieden strikt gevrijwaard blijven. Daartoe behoren de beschermde natuurgebieden en landschappelijk waardevolle gebieden. Voorkeursgebieden voor de inplanting van windturbines op land zijn grootschalige bedrijventerreinen, in het bijzonder binnen economische poorten en netwerken, en locaties aansluitend op infrastructuur en nutvoorzieningen. Op zee is een windmolengebied vastgelegd door het KB van 17 mei 2004. Zowel in als buiten de voorkeursgebieden moet de afweging, onder meer op basis van ecologische criteria, met de nodige zorgvuldigheid gebeuren. Ondersteunende documenten zijn het Windplan Vlaanderen van Organisatie Duurzame Energie (ODE) uit 2005 en de beleidsondersteunende Vogelatlas van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) uit 2009.

5. Natuurpunt vindt het essentieel dat de regelgeving en de bestuurspraktijk voldoende duidelijk zijn of gemaakt worden. Zo is de regeling met betrekking tot de inplanting van windturbines in landbouwgebied veranderd door een wijziging van het Decreet Ruimtelijk Ordening. Een bevestiging, verduidelijking of aanpassing van de genoemde omzendbrief, die dateert van voor de decreetwijziging, is wenselijk. Ook moeten er blijvende waarborgen geboden worden voor inspraak, transparantie en participatie.
6. Natuurpunt is van oordeel dat zowel de private sector als de overheid een rol moeten spelen. Door investeringen in windenergie krijgen technologische ontwikkelingen een kans en kunnen Vlaamse bedrijven op de kar van deze toekomstgericht technologie springen. De rol van de overheid is vooral sturend (door planning, gerichte investeringen of eigen exploitatie). Verschillende formules zijn mogelijk: aankoop van geschikte terreinen door de overheid, concessies voor inplantingen op overheidsgronden, coöperatieve structuren,...
7. Natuurpunt zal zich ook als organisatie blijven inzetten voor een klimaatvriendelijk energiebeleid, met voorrang aan energiebesparing, en daarbij ook de mogelijkheden van windenergie niet uit het oog verliezen. Dat zal gebeuren door interne en externe sensibilisatie, door het opzetten van projecten en campagnes en door interne milieuzorg.
8. Natuurpunt laat binnen het kader en de uitgangspunten van het verenigingsstandpunt de beoordeling van afzonderlijke lokale projecten op de eerste plaats over aan de betrokken afdelingen. Natuurpunt biedt daarbij inhoudelijke steun en juridisch-technisch advies en zorgt zo nodig voor een afstemming van de standpunten.
9. Natuurpunt moedigt de afdelingen aan om mee te werken aan een pro-actieve aanpak en de (lokale) overheden aan te moedigen tot het nemen van initiatieven.
10. Natuurpunt is er zich van bewust dat de sector van de groene energievoorziening nog in volle ontwikkeling is. De evolutie zal van nabij en kritisch opgevolgd worden. Een regelmatige bijstelling van het verenigingstandpunt is dan ook aangewezen. Voorlopig ziet Natuurpunt bijv. nog weinig heil in kleinschalige installaties, behalve in concrete en specifieke gevallen waarin ze geïntegreerd zijn in grootschalige bouw- of infrastructuurwerken.

Contact: Jos.gysels@natuurpunt.be